

Mirosław Jerzmanowski, Elżbieta Kukulska

Mikołajów, gm. Osiek, woj.
tarnobrzeskie. Stanowiska 1, 2, 4, 14

Informator Archeologiczny : badania 21, 122

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wyeksplorowano 63 w całości i 2 w większych fragmentach. Zbadano również cztery groby odnotowane w poprzednich sezonach. Liczbę grobów na cmentarzystu ustalono obecnie na 214.

Wśród zbadanych grobów odnotowano: 5 symbolicznych, 5 ciałopalnych, 5 ciałopalno-szkieletowych, 16 czaszkowych i 37 szkieletowych. Kompletnych, z których 22 należało do oseków i niemowląt. Wyposażenie odnotowano w 38 grobach, 29 obiektów było pozbawionych wyposażenia, z czego 16 należało do oseków i niemowląt.

Przynajmniej cztery groby zawierały pochówki siedzące. W grobach 134 i 160 znaleziono również pochówki zwierzęca. W grobie 175 stwierdzono niszę, w północnej ścianie zasadniczej jamy grobowej, kryjącą pochówek osekka.

Najciekawsze wyposażenie stwierdzono w grobie 200 zawierającym między innymi monetę, kołkę z paciorków mozaikowych, srebrną cykadę, zestaw wisiorów z brązu, amulety kościane, pięć przęślików, dwa naczypia, dwie fibule, miniatury kluczy i grude "żywicy" z odciskami tkanin.

Materiały przechowywane są w Katedrze Archeologii UMCS.

Badania będą kontynuowane.

MIKOŁAJÓW, gm. Osiek
woj. tarnobrzeskie
Stanowiska 1, 2, 4, 14

Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków
w Tarnobrzegu

Badania prowadzi mgr Mirosław Jerzmanowski /z udziałem mgr Elżbiety Kukulskiej/. Finansował WKZ w Tarnobrzegu. Pierwszy sezon badań stanowiska wielokulturowe: osadnictwo kultury pucharów lejkowatych, kultury ceramiki sznurowej, kultury mierzanowickiej /grupy samborzeckiej/, kultury trzcinieckiej, kultury łużyckiej /grupa tarnobrzezka/, kultury przeworskiej.

Stanowiska położone są na lewobrzeżnej tarasie Wisły w południowo-zachodniej części Równiny Tarnobrzezkiej, stanowisko 14 na tarasie zalewowej, pozostałe na tarasach wyższych. Teren ten przeznaczony jest na budowę kopalni siarki "Osiek".

Badania miały na celu rozpoznanie wykopaliskowa jak największej ilości stanowisk, określenie ich rodzaju, wielkości, układu stratygraficznego warstw kulturowych, wielkości i rodzaju obiektów, gęstości ich występowania oraz charakteru osadnictwa. Pozwoliło to na wstępną charakterystykę stanowisk pod względem chronologiczno-kulturowym, określenie ich walorów naukowych oraz sformułowanie postulatów badawczych na przyszłoroczny sezon badań. Zadawalajaco zostały rozpoznane stanowiska 1, 2, 4, w sposób niepełny - nr 14.

Wykopy na wszystkich stanowiskach miały charakter sondażowo-rozpoznawczy. Na stanowisku nr 1 zbadano wykopaliskowo obszar 233 m² w dziewięciu wykopach, nr 2 - 116 m² w sześciu wykopach, nr 4 - 60 m² w czterech wykopach i nr 14-20 m² jeden wykop. W sumie na obszarze wykopów wydzielono i wyeksplorowano 48 obiektów nieruchomych w postaci różnego rodzaju i przeznaczenia jam, palenisk, ziemianek, dołków postępujących. Niewątpliwie najliczniejsza są obiekty kultury przeworskiej. Udało się również wydzielić obiekty kultury trzcinieckiej i łużyckiej.

Na uwagę zasługują dwa duże obiekty mieszkalne na stanowisku nr 1 o wymiarach 3 x 3,5 m oraz 4,5 x 5 m. Obiekty te zawierały duże ilości ceramiki i kości zwierzęcych. Materiał ceramiczny pozwala je łączyć z kulturą przeworską. Niestety nie udało się wyróżnić obiektów pozostałych kultur, mimo iż są one reprezentowane w występującym materiale krzemienistym i ceramice. Na stanowiskach 1, 2, 4 występują zaawansowane procesy stokowe oraz /również na stanowisku nr 14/ niekorzystne warunki dla przetrwania materiału kostnego.

Materiały i dokumentację złożono w SBiDZ w Tarnobrzegu.

Badania będą kontynuowane.